

OHUTUSTEHNIKA EESKIRJAD ADMIRAL PITKA RETK 2017

1. IMITATSIOONIVAHENDITE KASUTAMISE OHUTUSNÕUDED

- a. Käesolevat ohutuseeskirja tuleb õpetada kõikidele võistlustel osalejatele, kes käsitsevad imitatsioonivahendeid. (Imitatsioonivahendid on **õppegranaadid, lõhkepaketid, suitsugranaadid ja –küünlad, valgustus- ja signaalraketid ja paukpadrunid.**) Instrueerimise kohta võetakse instrueeritavalt allkiri väljaõppe ohutuskaitse instrueerimise ja ohutuskaitse teadmiste ja oskuste kontrollimise raamatusse.
- b. Imitatsioonivahendeid peab käsitsema sama ettevaatlikult ja hoolikalt kui lahingumoon.
- c. Saanud käsu kasutada vastavat imitatsioonivahendit, mille käsitsemist ei ole eelnevalt õpetatud, on käsu saaja **kohustatud koheselt ette kandma käsu andjale.**
- d. **Igaüks on** kohustatud peatama tegevuse (laskmise, õppetunni, väliharjutuse või muu tegevuse) käsklusega “**SEIS**”, kui ta märkab, et on tekkimas ohtlik olukord väljaõppel olevale allüksusele.
- e. Kui vahejuhtum on aset leidnud, peab sellest koheselt teavitama ürituse läbiviijat.
- f. Keelatud on omada imitatsioonivahendeid ilma vastava loata.
- g. Keelatud on kasutada tehniliselt mittekorras imitatsioonivahendeid.
- h. Keelatud on imitatsioonivahendite modifitseerimine.
- i. Tõrke andnud imitatsioonivahenditest peab informeerima harjutuse läbiviijat.
- j. Pärast üritust peab kasutamata jäänud imitatsioonivahendid loovutama harjutuse läbiviijale või tema poolt määratud isikule, seda ka juhul, kui imitatsioonivahendite tagastamiseks eraldi käsku ei anta.

2. LÕHKEPAKETTIDE KÄSITSEMISE OHUTUSNÕUDED

- a. Lõhkepakette võib ette valmistada ainult nende viivitamatuks kasutamiseks.
- b. Lõhkepakette kasutatakse ainult käsigranaadi plahvatuse, erinevate pioneertõkete ja lõhkekehade imiteerimiseks.
- c. Lõhkepakette tohib kasutada ainult läbiviija ja allüksuse ülema käsul.
- d. Lõhkepaketti ei tohi lõhata inimestest, loomadest jms lähemal kui on lubatud valmistaja juhises.
- e. Pärast lõhkepaketi lahinguastmesse seadmist tuleb see **KOHE** ära heita.
- f. Juhul kui lõhkepaketil tekkis tõrge, võib sellele läheneda alles pärast 3 minuti möödumist, vajadusel märgistada ning seejärel hävitada tõrke andnud või kahjustada saanud lõhkepakett vastava ettevalmistuse saanud isiku poolt.
- g. Lõhkepaketi kasutamisel tuleb kontrollida, et korpus oleks vigastusteta ja sütikukate oleks kindlalt suletud.

- h. Keelatud on lõhkepakette modifitseerida, heita transpordivahenditesse ja omavahel kokku siduda.
- i. Lõhkepaketti heitvas käes tuleb kanda kinnast.

3. SUITSUGRANAATIDE JA -KÜÜNALDE KÄSITSEMISE OHUTUSNÕUDED

- a. Suitsugranaate ja –küünlaid võib ette valmistada ainult nende viivitamatuks kasutamiseks.
- b. Kui suitsugranaate ja –küünlaid kasutatakse hoones, varjendis või teistes kinnistes ruumides, siis on gaasimaski kasutamine kohustuslik.
- c. Kui suits levib hoonesse, varjendisse või teistesse kinnistes ruumidesse väljastpoolt tegutsemispiirkonda, peab isikkoosseis viivitamatult rajatisest lahkuma.
- d. Väljaõppeüritustel suitsu kandumisel intensiivse liiklusega teele, tuleb välja panna mõlemale poole teed tunnimees, ülesandega hoida ära liiklusohtlikud olukorrad.
- e. Keelatud on suitsugranaate ja –küünlaid modifitseerida ja heita transpordivahenditesse.
- f. Kui suitsugranaadi süütemehhanism on aktiveerunud, tuleb suitsugranaat asetada maapinnale ja viivitamatult eemalduda vähemalt 5 m kaugusele.
- g. Suitsu kätte jäänud isikkoosseisu evakueerimisel ohtlikult alalt tuleb liikuda risti tuulesuunaga ja vältida sügavalt hingamist. (Ilma kaitsemaskita suurtes kogustes suitsu sisse hingates, võivad tekkida tõsised kopsukahjustused.)

4. VALGUSTUS- JA SIGNAALVAHENDITE KÄSITSEMISE OHUTUSNÕUDED

- a. Valgustus- ja signaalrakette on keelatud lasta:
  - i. suunas, kus see võib tabada inimest vm elusolendit või kukkuda nende peale;
  - ii. kinnistest ruumidest, kui on ilmne tuleoht;
  - iii. kui lennukaarele jääb takistus, mis kokkupõrkel sunniks õigest suunast kõrvale kalduma.
- b. Laskevalmis valgustus- ja signaalraketti tuleb hoida peast kõrgemal ja vähemalt 50° kuni 80° nurga all ülespoole.
- c. Tõrke andnud või kahjustada saanud valgustus- ja signaalraketid tuleb hävitada vastava ettevalmistuse saanud isiku poolt.

5. PAUKPADRUNITE KÄSITSEMISE OHUTUSNÕUDED

- a. Paukpadroneid peab käsitsema sama ettevaatlikult ja hoolikalt kui lahingupadroneid.
- b. **On keelatud lasta paukpadrunitega relvast, millele pole rauasuudme otsa kinnitatud paukpadrunitega laskmise otsikut.**
- c. Otsik peab olema ümbritsevast selgesti eristuvat kollast, punast või oranži värvi.

- d. Enne väliharjutusi või muid õppusi, kus kasutatakse paukpadruneid, peab kontrollima, kas paukpadrunite hulka ei ole sattunud lahingupadruneid.
- e. Paukpadrunitega on keelatud lasta inimese suunas, kes on lähemal kui 30 meetrit.
- f. Pärast väliharjutust, kus kasutati paukpadruneid, peab läbiviija üle kontrollima väljaõppes osalenud allüksuse relvad ja veenduma, et padrunipesadesse, -salvedesse või lintidesse pole jäänud paukpadruneid.
- g. Pärast väliharjutust või muud õppust, kus kasutati paukpadruneid, peab kasutamata jäänud paukpadrunid loovutama õppuse läbiviijale või tema poolt määratud isikule, seda ka juhul, kui paukpadrunite tagastamiseks eraldi käsku ei anta.

6. RELVADE JA LASKEMOONA KASUTAMISE OHUTUSNÕUDED

- a. Relvade ja laskemoona kasutamisel on laskmise ja õppuse läbiviija arvestama Kaitseväge juhataja 24.04.2006 a käskkirja nr 109 O.E 1.1 "Kaitseväge ja Kaitseliidu väljaõppe ohutuseeskirjade ja –juhendite koostamise, säilitamise, õpetamise ja kaitseväelastele täitmiseks jaotamise kord" punktide 1.8; 5.3 – 5.5 ja 5.7; O.E 1.2 "Relvade ja laskemoona käsitlemise ohutuseeskiri" ning O.E 1.4 "Kaitseväge ja Kaitseliidu harjutusväljadel ja väljaõppeehitistel (s) tegutsemise kord" punkti 3 sätestatut.
- b. Relva ja laskemoona hoidmise eest õppusel vastutab relva valdaja.
- c. Relva valdaja on kohustatud tagama relva ja laskemoona säilimise ning vältima nende sattumise kõrvalise isiku kätte.
- d. Kui relva valdaja ei saa täita haiguse või õnnetusjuhtumi tõttu teenistuskohustust või on lubatud perekondlikel põhjustel väljaloale, on relvavaldaja vahetu ülem kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud relva ja laskemoona hoiule võtmiseks.
- e. Hoiule võetud relva hoitakse ainult tühjaks laetuna.
- f. Keelatud on:
  - anda relva kõrvalisele isikule;
  - kanda relva, olles alkoholihoobes, samuti narkootilise, psühhotropse või psühhotoksilise aine mõju all;
- g. Üksuse ülem on kohustatud korraldama üksusesiselt relva(de) tühjaks laadimise korra ja asukoha.
- h. Relvavaldaja on kohustatud enne staabialale saabumist relva tühjaks laadima.
- i. Relvavaldaja on kohustatud viivitamata teatama vahetule ülemale kui relva käitlemise või kasutamisega on tekitatud isikule tervisekahjustus või varaline kahju või on põhjustatud isiku surm.
- j. Isik, kes on leidnud kaotatud, maetud, peidetud või mahajäetud relva ja/või laskemoona ning need oma valdusse võtnud, peab sellest viivitamata teavitama vahetut ülemat või sõjaväepolitseid ning andma neile leiu üle.

7. OHUTUSNÕUDED KUULMISKAHJUSTUSTE VÄLTIMISEKS

- a. Väljaõppel või võistlustel osalejad on vastavalt väljaõppe läbiviija antud juhiste kohustatud kandma kuulmiskaitsevahendeid müra piirkonnas.
- b. Kõigi tasandite ülemate kohustus on hoolitseda kaitsevahendite isikkoosseisule kättesaadavuse eest ja kontrollida nende õiget kasutamist.
- c. Väliharjutustel/õppustel/võistlustel relvadest laskmisel tuleb kasutada ka kaitseprille.

8. OHUTUSNÕUDED TOIDU JA VEE KASUTAMISEL

- a. Isikkoosseisul on kohustus jälgida sanitaar-hügieeni eeskirju.
- b. Isikkoosseis tohib kasutada joogiks ainult selleks otstarbeks toodud vett.
- c. Keelatud on kasutada toidlustamiseks riknenud, määrdunud või aegunud toiduaineid.
- d. Katelokid ja söögiriistad peavad olema puhastatud.

9. MEDITSIINIALASED OHUTUSNÕUDED

- a. Haigestumise korral informeerida koheselt oma ülemat/esindajat ning pöörduda meditsiiniteenistuse poole abi saamiseks.
- b. Isiklik hügieen peab toimuma regulaarselt, selleks ettenähtud kohas, võimaluse korral tuleb pesemiseks kasutada soojendatud vett.
- c. Vormiriietust tuleb kanda vastavalt ilmastiku tingimustele.
- d. Oma keha tuleb hoida soe (aga mitte ülekuumenev), tuleb liikuda, tarbida piisavalt vett. Võimalusel mitte lamada ega istuda maapinnal.
- e. Oma jalgu tuleb hoida, neid peab võimalusel pesema regulaarselt ja vajadusel vahetama sokke.
- f. Oma käsi ja kõrvu tuleb kaitsta külmetuse ja putukate eest, vajadusel nägu ja kõrvad katta kiivrialuse mütsiga.
- g. Märjad riided tuleb esimesel võimalusel vahetada kuivade vastu.
- h. Tuleb jälgida alajahtumise tundemärke kaaslastel (kahvatu nahk jne) ja hoiatama ning võimalusel abistama neid.
- i. Tuleb hoiduda lauspäikese eest ja tarbida vedelikku, et ei tekiks ülekuumenemise ohtu.
- j. Tuleb jälgida ülekuumenemise tundemärke kaaslastel (punetav nahk, nõrkus, iiveldus jne) ja hoiatama ning võimalusel abistama neid.
- k. Puugiohtlikul hooajal ja piirkonnas peab kontrollima riideid ja keha. Ronivad või juba nahale kinnitatud puugid peab koheselt eemaldama. Eemaldatud puugi koht nahal, tuleb esimesel võimalusel meedikule ette näidata.
- l. Päikesepõletuse korral esmaabi andes tuleb nahka korduvalt jahutada jaheda veega või külma vee mähisega. Kasutada esmaabiks põletusgeele ning jälgida temperatuuri tõusu.

- m. Ka taimed, nagu karuputk ja petersell (mõnel juhul isegi päikesekaitsevahendid) võivad päikesepõletuse sarnase ilmingu põhjustada (nahk punetav, sügelev, sügavama põletuse korral kattub mõõdukalt tursunud nahk villidega; Iseloomulik on puutehellus või kerge valu; nahale vajutades see kahvatub; kui ei esine lõhkenud ville, on naha pind kuiv; organismi üldreaktsioon – palavik, külmavärinad, unisus – viitab päikesepõletuse raskemale astmele ja siis tuleb kahtlustada kuumarabandust või päikesepistet).
- n. Kuuma eseme, vee ja tule korral tuleb kuuma saanud kehaosa panna kiiresti jaheda vee alla!
- Jahuta vähemalt 15–20 minutit. NB! Jahutamiseks ei sobi jää või jäävesi.
  - Kui tegemist on tulisest vedelikust põhjustatud põletusega, vabasta kahjustatud kehaosa kiiresti riietest ning siis jahuta!
  - Leegipõletuse korral toimetage kannatanu ohutusse paika, asetage kõhuli, kustuta teki või vaiba abil rõivad ning alusta kiiresti jahutamist.
  - Jahutamiseks võib kannatanu panna ka vanni või veekogusse, kuid mitte kauemaks kui paarikümneks minutiks. Jahutamise järel kata vigastus puhta linaga ja kata kannatanu soojalt!
  - Hooldage põletushaava! Oluline on hoida haav puhtana!
  - Põletusele võib asetada põletuse esmaabiks ette nähtud sideme või geeli, mis väldivad turse tekkimist, on jahutava ja valuvaigistava toimega, hoiavad haaval niiske keskkonna ning on lihtsad kasutada. Kui neid ei ole, siis kata haav puhta kuiva riide või käterätiga.
  - Ära pane põletusele mitte mingeid muid aineid ega rahvameditsiinis tuntud vahendeid (või, õli, hapukoor, aaloe, mesi, vaseliin jne).

10. OHUTUSNÕUDED TULE KASUTAMISEL

- a. Keelatud on lõkke tegemine, raiejäätmete põletamine, küünalde kasutamine (muu tegevus mis võib põhjustada tulekahju - lõhkepakettide kasutamine kuival ajal) ilma korraldaja loata.
- b. Tulekahju tekkimisel tuleb varustus viia eemale tulekoldest.
- c. Iga inimene, kes märkab valveta tuld peab olema suuteline seda ise kustutama hakkama ning sellest tuleb ette kanda võistluste korraldajale.
- d. Kiire kustutamise võimaluse puudumisel tuleb sellest viivitamatult teavitada võistluste korraldajat.
- e. Telgiahju kütmisel peab igas telgis olema tulekustuti.
- f. Keelatud on ahju koldes süüdata tuld põlevvedeliku abil.
- g. Telgi kütmine peab toimuma telgivalve all.

- h. Põlevmaterjal, sealhulgas küttematerjal ja riitusesemed, küünlad jms paigutatakse telgiahjust või muust kuuma välispinnaga seadmest ohutusse kaugusesse.
- i. Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohtades.

11. OHUTUSNÕUDED PIIRITUSE/PETROOLEUMI/GAASI (põlevvedeliku) KASUTAMISEL

- a. Väliõppusele kaasa võetud põlevvedelikku tohib kasutada ainult selleks ette nähtud anumates kasutamiseks.
- b. Põlevvedeliku valamine priimusesse või piiritusepudelisse toimub ainult välitingimustes, keelatud on seda teha telgis, kasarmus, masinates jne.
- c. Põlevvedelikku ei tohi kasutada telgi ahju põlema panemiseks.
- d. Piiritusekanistrit hoitakse telgist vähemalt 2m kaugusel, et vältida õnnetusi.
- e. Priimuse süütamine peab toimuma ohutus kauguses ülejäänud isikkoosseisust.
- f. Enne priimuse piiritusega täitmist peab veenduma, et priimus on täielikult kustunud (katta korgiga vähemalt 5 sekundiks).
- g. Põletuste vältimiseks on jahtumata priimusesse põlevvedeliku valamine keelatud.

12. OHUTUSNÕUDED LIIKLEMISEL

- a. Keelatud on autot juhtida ja remontida isikul, kes ei oma selleks õigust.
- b. Varustus peab auto kastis olema paigutatud nii, et varustus ei hakkaks sõidu ajal liikuma ning et masin ei oleks ülekoormatud.
- c. Enne transpordivahendisse istumist (auto kast) tuleb teha relva ohutuskontroll.
- d. Transpordivahendis ei tohi olla salved relvadele kinnitatud.
- e. Autojuht peab määrama kastivanema, kes peab tagama distsipliini kastis.
- f. Keelatud on väljuda liikuvast masinast.
- g. Keelatud on väljuda masinast enne ülema käsklust.
- h. Keelatud on auto kastist välja hüpata.
- i. Enne sõiduki väljumist peab iga isik veenduma, et teda ei ohusta mööduv sõiduk.
- j. Halva nähtavuse korral või pimedal ajal kõnniteeta ja valgustamata teel liikudes peab iga isik kasutama helkurit või sisse lülitatud taskulampi.
- k. Raudteel kõndida ei tohi. Raudteed tohib ületada ainult selleks ettenähtud kohal.

13. OHUTUSNÕUDED VEETAKISTUSTE ÜLETAMISEL

- a. Jalgsi veetakistuse ületamisel tuleb võimalusel kasutada purdeid, sildu või mahalangenud puid. Nende puudumisel jalgsi või ujudes tuleb meeskonnaliikmeid julgestada varustuses oleva köie või nõoriga.